

Dostavba Mochoviec...

■ s. 1
Rovnako dôležitým faktom zostáva, že jedným z rozhodujúcich kritérií bude postoj potenciálnych spoluvlastníkov SE k dostavbe tretieho a štvrtého bloku Jadrovej elektrárne v Mochovciach. Návrh ďalšieho postupu je podľa ministra hospodárstva Pavla Ruska len načrtnutím budúceho postupu. Spočíva v tom, že najskôr by sa mali posudzovať ponuky na SE ako celok. V prípade neúspechu prvého kola by do druhého mohli postupovať tí, ktorí sa uchádzali o elektrárne či už v podobe celku alebo časti. Dodajme, že medzi piatich uchádzačov o privatizáciu patrí podľa neoficiálnych zdrojov aj ruský energetický gigant RAO UES. Zároveň patrí k dvojici záujemcov, ktorí chcú privatizovať SE ako celok. Z kuloárových zdrojov vyplýva, že RAO UES úzko spolupracuje s ďalším ruským energetickým gigantom - Gazpromom. Ten je členom víťazného konzorcia v privatizácii SPP. Či však pôjdu spoločne aj do boja o SE, nie je za-

tiaľ známe. Jasné je len to, že RAO UES je silným hráčom. Práve on je pravdepodobne jedným z tých potenciálnych investorov, ktorí prejavili ochotu a schopnosť dobudovať aj tretí a štvrtý blok Jadrovej elektrárne v Mochovciach. RAO UES na čele s Anatólijom Čubajsom patrí k monopolným výrobcem elektrickej energie v Ruskej federácii. Dalším silným hráčom je aj český dominantný výrobca elektrickej energie - spoločnosť ČEZ. Jeho predstavitelia už dávnejšie deklarovali, že tiež majú záujem o SE ako celok a pravdepodobne budú preferovať dostavbu Mochoviec. Ostatní uchádzači - nemecký E.ON (už získal 49 % nielen Západoslovenskej energetiky, ale je majiteľom väčšiny akcií spoločnosti Ruhrgas ako jedného z dvoch akcionárov, ktorí vlastnia 49 % akcií SPP), americký AES a britský International Power majú údajne záujem len o jednotlivé výrobné zdroje SE. Definitívny verdikt o privatizácii SE sa očakáva v le-

te, a tak zostávajúci čas využívajú odborníci z radov energetikov na to, aby upozornili na všetky problémy, ktoré treba doriešiť. Nielen otázku obrovskej zadlženosti SE (nedostali sa do nej vlastnou vinou, ale najmä vládnuou páčivou politikou lacnej elektriny), ale aj náhradu chýbajúceho výkonu. Do roku 2008 budú SE musieť odstavíť nielen bohučikú jadrovú elektrárňu V-1, ale aj zdroje na fosílnu palivá, čím prídu o 1594 MW výkonu, čo je takmer štvrtina. Ak sa v rámci privatizácie SE nedorieši dostavba Mochoviec, otázka energetickej sebestačnosti Slovenska zostane vo vzduchu prázdne. A to bude práve v období, keď sa v celej Európe očakáva výrazný nárast spotreby elektriny, a tým aj jej ceny. Mimochodom, stačí sa pozrieť do susednej ČR, kde kompetentní predostreli verejnosti tému potreby energetickej sebestačnosti krajiny. Zrejme si uvedomili jej závažnosť a vlastnú zodpovednosť.

Zdena Rabayová

Kým sme zdraví...

Nie raz sme v našich novinách písali o problémoch zdravotníctva. Ak sa niekomu javí naše slová ako prehnané, bolo by azda dobré, keby si obišiel nemocnice vo viacerých slovenských regiónoch, posedel v čakárni, a hneď by sa dovedel, ako to tam v skutočnosti vyzerá. Niekedy by stačilo iba si prečítať nápis oznamujúci pacientom, ktoré vyšetrenia až do odvolania nerobia a prečo... Aj preto ma svojho času veľmi prekvapila reakcia ministra zdravotníctva R. Zajaca na jednej z tlačových konferencií, ktorá bola spojená s otvorením nových špecializovaných pracovísk v Martine. Na moju elementárnu otázku - v čom sa prejaví najväčší prínos magnetickej rezonancie pri takých vážnych diagnózach, akými je napríklad hroziaca náhla mozgovcievna príhoda, zaútočil na články so zdravotníckou tematikou uverejnené v Hd a zapochyboval, že čosi také zaujíma našich čitateľov. Potom vychrlil hromadu la-

tinských termínov a požiadal o tlmočenie našim čitateľom. Nepatrí sa na verejnosti veľmi hodnotiť vlastného ministra, ale viacerí z prítomných sa zhodli na konštatovaní, že to bola reakcia neadekvátna podnetu. Zaujímavosťou totiž bolo, že pracovisko magnetickej rezonancie, CT pracovisko a angiografické pracovisko boli sieťovo prepojené a zjednotené komplexným systémom Symgo, ktorý integruje medicínske zobrazovanie. V súvislosti s reakciou na kritiku situácie v rezorte, lebo len tá mohla byť spúšťacím mechanizmom, by som páňovi ministrovi rada dala do pozornosti jedno príslovie tiež v latinčine: „Cum valentibus, tum aegrotibus consilia facile damus“, čo neznamená nič iné, len to, že „Keď sme zdraví, ľahko dávame rady chorým...“ A keby mi šlo o niečo iné a nie o informovanie verejnosti, asi by som sa bola spýtala napríklad na niektoré výberové konania...

Ludmila Koniková

Prevzali iniciatívu

Návrh o konflikte záujmov

Skupina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, zástupcovia koalíčných a opozičných strán podali včera návrh ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Po neúspešnom pokuse prijať vládny návrh zákona, ktorý minister spravodlivosti Daniel Lipšic napokon stiahol, sa skupina poslancov rozhodla prevziať iniciatívu a zodpovednosť za prijatie kvalitného a zmysluplného zákona, ktorý by zásadným spôsobom riešil prípadný konflikt záujmov ústavných verejných činiteľov.

Ústavný zákon predkladajú: Jirko Malchárek, Peter Miššík, László Kóteles, Javor Minárik, Dušan Jarjabek, Vlastimil Ondrejka a Ján Dr-gonec. Vo väčšine sú to členovia Výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcioná-

rov a Ústavnoprávneho výboru Národnej rady Slovenskej republiky. Súčasťou tejto iniciatívy je aj predložená novela zákona k rokovaciemu poriadku od poslancov Pavla Minárika, Jirka Malchárka a Gyulu Bárdosa.

Prijatie tejto novely by nadviazovalo na ústavný zákon a umožnilo verejné rokovania Výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií štátnych funkcionárov v prípadoch, ktoré by súviseli s prerokovaním konfliktu záujmov verejných funkcionárov. Sprístupnením verejnosti by sa odstránili pochybnosti o vykonateľnosti ústavného zákona a celý proces by sa transparentne odštartoval a zobjektívoval. Predkladatelia návrhu ústavného zákona sú pripravení na spoluprácu so všetkými poslancami, bez ohľadu na politickú stranu a, samozrejme, aj s ministrom spravodlivosti. (r)

agentúry/odpad/cesty

Konečne podľa zákona

Agentúry majú šancu spružniť trh práce

Prvé žiadosti o vydanie povolenia na prevádzkovaní agentúry dočasného zamestnávania už eviduje Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVR). Tieto agentúry, ktoré majú pomôcť spružniť trh práce, budú pôsobiť na základe nového zákona o službách zamestnanosti účinného od 1. februára. Nebudú však môcť pôsobiť plne v

intenciách zákona už od tohto dátumu, keďže až po tomto termíne sa začne správne konanie vo veci udelenia povolenia na činnosť. V prípade splnenia podmienok vymenovaných v zákone a uhradenia stanoveného poplatku je - ako uviedla námestníčka generálneho riaditeľa ÚPSVR Ing. Tatiana Matejovičová - ústredie povinné tieto povole-

nia vydať. Agentúry však budú pod dohľadom a na základe oprávneného podnetu je možné im povolenie odobrať aj pred skončením obdobia, na ktoré bolo udelené. Ústredie zatiaľ neviduje ani jednu žiadosť na agentúru podporovaného zamestnávania pre podporu znevýhodnených uchádzačov.

Zuzana Krútká

Dosiahnuť 75 % recyklácie

Smernica o elektrickom odpade v roku 2005

Európska smernica o nakladaní s elektrickým a elektrickým odpadom, ktorý sa vzťahuje na domáce spotrebiče, sa v súčasnosti implementuje do právneho systému SR. Implementácia sa zavŕši v lete 2004 a smernica začne platiť od 13. augusta 2005. V snahe doceliť efektívnu implementáciu na slovenskom trhu vytvorilo deväť najväčších výro-

cov, dovozcov a predajcov domácich elektrospotrebičov národné združenie. To bolo 31. decembra 2003 zaregistrované ako Združenie európskych výrobcov domácich spotrebičov (CECED) v SR - CECED Slovakia. Podiel na trhu týchto výrobcov je asi 90 % a ich obrat predstavuje 15 miliárd Sk. Generálny riaditeľ CECED Slovakia Martin Ciran uvie-

dol, že nová smernica ukladá výrobcovi a dovozcom domácich spotrebičov do konca roka 2006 dosiahnuť 75-percentnú mieru recyklácie. Výrobcovia bielej aj hnejdej techniky (počítače, audiovizuálne prístroje) musia túto povinnosť vrátať zberu použitých spotrebičov z predajní a zberných miest v obciach zvládnuť finančne aj organizačne. (TASR)

Viac o 35 kilometrov

Cesty aj pomocou súkromného kapitálu

Do roku 2006 by mala diaľničná sieť SR narásť o 35 na 347 kilometrov. Prírastok rýchlostných ciest do roku 2006 má byť podľa aktualizovaného projektu ich výstavby 19,3 km, čím v sledovanom termíne dosiahnu 109,3 km. Rozostavanosť diaľnic a rýchlostných ciest očakáva minister dopravy Pavol Prokopovič koncom roku 2006 približne v dĺžke 100 až 120 km. Naplnenie har-

monogramu by mohlo podľa neho ohroziť nezapojenie súkromného kapitálu do výstavby diaľnic v očakávanom objeme, neakceptovanie úsekov vybraných na financovanie z povstupových fondov zo strany EÚ, či možné prieťahy v otázkach majetkovoprávneho vyrovnania pozemkov pod dotknutými stavbami. Pomocou súkromných zdrojov chce minister ukončiť diaľnič-

né prepojenie Bratislavy a Košíc cez Žilinu najneskôr do roku 2010. Bez súkromných zdrojov by tento proces trval 17 rokov. Zdrojmi výdavkov na diaľnicu a rýchlostné cesty v rokoch 2004 až 2006 budú v rozhodujúcej miere emisie štátnych dlhopisov a úvery od medzinárodných bankových subjektov pridelené rezortu dopravy cez štátny rozpočet. (TASR)

informácie

Dobrá práca

Podpredseda vlády SR pre európsku integráciu P. Csáky je presvedčený, že už na budúcotýždňových bruselských rokovaniach s expertmi Európskej komisie by mohli byť anulované všetky kľúčové výčitky EÚ za oblasť pôdohospodárstva SR. Na ministerstve pôdohospodárstva sa urobil kus dobrej práce, uviedol.

(TASR)

Prihlásili sa

Na základe výzvy MZ SR sa do konca minulého roka prihlásilo 595 veriteľov, ktorí mali pohľadávky k zdravotníckym zariadeniam v celkovom objeme 1,35 miliardy korún. V priebehu januára spoločnosť s veriteľmi podpísala ďalších 50 zmlúv o postúpení pohľadávok v sume 49,3 milióna korún. (tk)

Morálna facka

Za morálnu facku obeťiam Klaku a Ostrého Grúňa považuje podpredsedníčka Smeru M. Beňová rozhodnutie ministra spravodlivosti D. Lipšica nepožiadat o vydanie dnes už 86-ročného Ladislava Nižňanského, bývalého veliteľa špeciálnych protipartizánskych jednotiek v SNP. Naša justícia mala možnosť dokázať, že SR je pripravená niesť za svoju históriu zodpovednosť. (TASR)

Pribudlo ich

Takmer 500 vystavovateľov sa predstaví na 14. ročníku medzinárodného veľtrhu Nábytok a bývanie, ktorý bude v Nitre od 2. do 7. marca. Bude posledným pred vstupom Slovenska do EÚ, čo sa prejavilo aj na záujme vystavovateľov. Celková čistá výstavná plocha stúpla o 2000 štvorcových metrov na 25 000. (TASR)

Želal by si...

■ s. 1
VŠ technického zamerania a študenti uprednostnia štúdium v zahraničí, kde bude štúdium bezplatné. Jedným z riešení financovania vysokých škôl by podľa V. Báleša mohla byť jednorazová finančná injekcia, vďaka ktorej by školy eliminovali svoje staré dlhy. (TASR)

Za rovnocenné podmienky

Pohyb pracovných síl nebude jednoduchý

Strategickou prioritou Slovenska v oblasti slobody pohybu pracovníkov v rámci EÚ je čo najskoršie otvorenie trhu práce pre občanov SR v čo najväčšom počte členských štátov. Slovensko by sa však v žiadnom prípade nevstúpilo do únie nemalo zrieknuť možnosti uplatniť rovnocenné opatrenia na ochranu svojho trhu práce v rozsahu, ako ich uplatnia súčasné členské štáty voči SR. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR principiálne podmieňuje otvorený nediskriminačný pohyb pracovníkov, nemá však záujem dostať svoj trh práce do jednostranne nevýhodnej situácie. Uvádza sa to v návrhu Stratégie SR v oblas-

ti pohybu za prácou v rámci EÚ, ktorú vypracovalo MPSVR a je momentálne v pripomienkovom konaní. Slovensko, podobne ako ďalších 7 prístupujúcich štátov do EÚ (okrem Cypru a Malty), v oblasti slobody pohybu osôb akceptovalo návrh súčasných 15 členských štátov EÚ na prechodné obdobie 7 rokov. Táto prechodná úprava znamená, že ľudia z prístupujúcich štátov vrátane občanov SR budú musieť získať povolenie na zamestnanie v štáte EÚ ešte niekoľko rokov po vstupe.

Podľa predbežných vyjadrení zo súčasných členských štátov EÚ nehodlá využiť systém prechodných období v oblasti voľného pohybu za prácou

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Írska, Írska republika, Švédsko, Dánsko, Holandské kráľovstvo. Prechodná úprava znamená, že počas prvých 2 rokov po pristúpení súčasné členské štáty budú prijímať pracovníkov z prístupujúcich krajín podľa svojich vnútroštátnych pravidiel, a nie podľa pravidiel spoločenstva o voľnom pohybe pracovníkov. Pred uplynutím druhého roka Európska komisia vypracuje správu o situácii, Rada EÚ preskúma pôsobenie prechodných ustanovení a členské štáty budú musieť komisiu oznámiť, či chcú pokračovať v uplatňovaní prechodných ustanovení. (TASR)

Počúvať občana a viac...

■ s. 1
občana, aby dôsledky boli ľudsky znesiteľné. V čase vstupu do EÚ si podľa neho krajina musí ujasniť, čo a s kým chce v Európe presadzovať. Zdôraznil, že ako prezident chce hovoriť s ľuďmi a treba podľa neho hľadať viac me-

chanizmov, ako ľudí zapojiť do verejného života. Občiansky prezidentský kandidát M. Bútora je presvedčený, že jeho nekomunistická minulosť a životná dráha predstavujú prínos pre Slovensko. Ocenil podporu, ktorú jeho kandidátúre vyjadrilo

Slobodné fórum. Podľa neho to svedčí o tom, že jeho program a vízie nachádzajú ohlas aj v politickom prostredí. Zároveň pokračuje v neformálnej komunikácii aj s SMK. „Záleží mi na tejto podpore,“ povedal včera M. Bútora. (TASR, kv)

AZZZ K POLITIKOM

■ s. 1
najmä v ekonomickej sfére v náročnom konkurenčnom prostredí EÚ a využívajú znepriatelené strany, aby sa namiesto politických šarvátok sústredili na formovanie stabilného hospodárskeho prostredia. Upozorňujú, že naši podnikateľskí partneri v EÚ pozorne sledujú vývoj na Slovensku a prehľbo-

vane súčasnej krízy by mohli podľa nich značne poškodiť jeho lepšie sa renomé, čo môže okrem iného negatívne ovplyvniť aj prílev zahraničných investícií. Zamestnávateľské štruktúry v EÚ zaregistrovali tiež množiacu sa signály vo vystúpeniach niektorých vládných predstaviteľov prezentovaných v médiách, že sa uvažuje

oslabiť vplyv sociálnych partnerov vo vrcholovej tripartite a v tomto duchu zmeniť mechanizmy činnosti Rady hospodárskej a sociálnej dohody. To je podľa Prezídia AZZZ SR v zásadnom rozpore s pravidlami, ktorými sa riadia sociálni partneri v krajinách EÚ, kde sociálnemu dialógu pripadá prioritná úloha. (do)

fondy

Asi 1 mld. Sk

V rámci piatich grantových schém pomoci PHARE, ktoré Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania bude spravovať, môžu podnikatelia získať do konca roku 2006 financie v sume 710 mil. Sk. Z národných zdrojov to bude ďalších 300 miliónov. (TASR)

výroba

Do Bratislavy

Americká spoločnosť Kraft Foods presúva produkciu cukrovíniiek z Budapešti do bratislavského závodu Kraft Foods Slovakia. Slovenská dcéra tohto koncernu dosiahla v roku 2002 celkové výnosy v objeme takmer 3,7 miliardy Sk pri zisku 51,2 milióna Sk. (bj)

HDP

Trvalo 6%

Národohospodárska stratégia SR môže podľa ministra hospodárstva Pavla Ruska počítať s trvalo udržateľným ekonomickým rastom na úrovni 5,5 až 6 % HDP. Cieľom na najbližšie obdobie je do konca roka 2006 dosiahnuť 50-percentnú výkonnosť vzhľadom na priemer EÚ. (TASR/tu)

digitalizácia

Deň vstupu

Bez úplnej digitalizácie siete spoločnosti Slovak Telecom nie je možná ani úplná liberalizácia telekomunikačného trhu. Tvrdí to Asociácia telekomunikačných operátorov, pričom ako vhodný termín jej dokončenia si vie predstaviť deň vstupu SR do Európskej únie. (TASR)

poradenstvo

Líder na trhu

Finančná skupina Salve Group Ltd. získala 85-percentný podiel českého finančného servera Penize.cz. Podľa generálneho riaditeľa Petra Krištofoviča je cieľom vybudovať nezávislý internetový portál, kde si klient bude môcť zakúpiť akýkoľvek finančný produkt. (bj)

chrípka

Pribúda

Vo štvrtom kalendárnom týždni zaznamenalo Národné referenčné centrum 77 759 akútých respiračných ochorení. Výskyt chrípky a podobných ochorení bol 1448,6 na 100 000 obyvateľov. Ešte v treťom týždni sa vyskytlo 52 287 ochorení, čo je chorobnosť 974,1 na 100 tis. obyvateľov. (do)

Tromf, ktorý nebol tromfom

Komentuje Eleonóra Bujačková

Stala sa však rozhodujúcim vnútorným rozporom, dodnes tvrdia odborníci. Dá sa na ňu pozerat optikou makroekonomického prístupu, ktorý ju vidí ako najväčší presun vlastníctva v histórii modernej ekonomie. Dodnes ju však skôr vnímame ako výsledok hazardných hier špekulantov, pre ktorých sa stala vstupenkou do raja bohatstva. Od začiatku ju sprevádzala neprehľadnosť, podozrenia z nedodržiavania zákonov. Politici však instinktívne vytyčili, že privatizácia je záležitosťou moci rovnako ako efektívnosti a snažili sa, a dodnes sa snažia, zvrátiť privatizačný proces vo vlastný prospech. Aj dnes chcú rýchlo rozpredať ešte tie nepatrné zvyšky, aj dnes sa chcú podieľať na privatizačnom kolobehu. Bývali vlastníci vyhlasovali, že iba reštitúcia vlast-

ných práv môže priniesť spravodlivosť. Z daných očakávaní nevyhnutne nevyplývalo nič iné ako sklamanie. Mnohí vlastníci, žiaľ, nevyužili svoje aktíva oveľa produktívnejším spôsobom, ako to robil štát. Isto aj preto, že viaceré podniky boli vlastne politicky darované. Podľa viacerých analýz nepriinesla doterajšia privatizácia toľko očakávaný finančný efekt, ktorý mal byť východiskom z biedy slovenskej ekonomiky. A tak je len pochopiteľné, že obavy z doprivatizovania zvyšku majetku narastajú a slová o náprave chýb minulosti zostávajú iba želaniami, čo doterajší priebeh iba potvrdzuje. Privatizáciu sprevádzalo niekoľko vážnych omylov. Nie v tom, že sa privatizoval majetok štátu vo výške 439 mld. Sk, ale v spôsobe privatizovania. Ten v troch vl-

nách prešiel do súkromných rúk. V malej privatizácii sa predal majetok v hodnote 12,3 miliardy Sk za 14 miliárd Sk. Do prvej vlny veľkej privatizácie sa zahrnul majetok 678 štátnych podnikov v hodnote 169 miliárd Sk. Z neho sa majetok asi za 79 miliárd Sk dostal do rúk investičných fondov a spoločností. Ďalších 248 miliárd Sk majetku sa v druhej vlne privatizácie dostalo väčšou do rúk vopred určeným vlastníkom. Dnes zostalo už iba málo toho (ale stále lukratívne), čo sprivatizovať. Diskusia o doprivatizácii strategických podnikov je mimoriadne kontroverzná. Každý subjekt vládneho zoskupenia má na tento krok iný názor a dohodnúť sa zatiaľ nedokázali ani v základnej otázke - čo je vlastne strategickým podnikom. Privatizácia je

skľučujúcim obrazom arogancie štátu, ktorý skromné výnosy privatizácie použil na krytie svojej finančnej rozšafnosti. Zlyhanie jeho kontrolných funkcií umožnilo 15 500 osobám získať nadštandardné bohatstvo, zaslužil sa o vznik vrstvy spotrebujúcej kapitál a neschopnej spravovať majetok. Nech sa dočkajú inštitúcie akokoľvek bránia, ústredné štátne orgány boli aktívni aj iniciátormi tohto procesu. Štrnásť rokov transformácie, žiaľ, neprineslo prosperu občanom. Iba úzkemu kruhu novodobých zbohatlíkov. Občanovi zostala úloha prispievať na excesy, ktoré sa v transformácii diali, a ešte udeľujú. Aj súčasná moc akoby nad tým zavrátila oči, schvaľovala to a považovala za potrebné intenzívne presvedčať občana, aby to akceptoval.

samospráva/trh práce

Sú proti, aby nebol povinný

■ s. 1
všeobecne záväzným nariadením prípady, keď možno žiadať zníženie alebo odpustenie poplatku, ako aj spôsob a lehotu na uplatnenie zníženia či odpustenia. Obec musí vo svojom všeobecne záväznom nariadení určiť, aké podklady je na to poplatník povinný predložiť. Zákon tiež upravil

sadzbu poplatkov

za komunálny odpad. Tieto ustanovenia, ktoré sú nepriamou novelizáciou zákona o miestnych poplatkoch, vstúpia do platnosti v polovici tohto roka. Ak bola doteraz sadzba poplatku určená minimálne vo výške 80 a maximálne 1200 korún na jeden rok a občana, teraz zákon ukladá tento poplatok prepočítaný na dni, teda minimálne 20 halierov a maximálne 3,30 Sk za osobu a kalendárny deň, ak v obci nie je zavedený množstevný zber. Zákon obsahuje aj riešenie pre prípad, že obec neprijímá príslušné všeobecne záväzné nariadenia o poplatkoch podľa novelizovaného zákona. Pri množstevnom zbere sa poplatky odvodzujú od objemu alebo hmotnosti odpadu. Pri novle z-

kona o odpadoch neprezentuje samospráva miest a obcí nejaké zásadné výhrady, pretože ide o prehlbenie princí-

pov pôvodného zákona o odpadoch, o ktorý sa Združenie miest a obcí intenzívne zasadzovalo. Samospráva považuje za normálne aj zmeny, ktoré sa do zákona dostali aj kvôli požiadavkám a nespokojnosti občanov. Možno problém sa však vynára z inej strany. Miest-

ny poplatok za komunálny odpad je jediný povinný miestny poplatok. Poriadok nastoluje tým, že jednoznačne odráža

gislatívnym návrhom, aby poplatok za komunálny odpad bol iba fakultatívny, teda obec ho môže a nemusí zaviesť. Protichodnosť je zrejme nielen vo vzťahu k zákonu o odpadoch, ktorý iba začne platiť, ale aj k zámerom fiškálnej decentralizácie, ktorá by mala začať platiť od budúceho roka. Problém je podľa samosprávy miest a obcí v tom, že

miestne poplatky

a dane sa v rámci decentralizácie musia posilňovať a nie eliminovať. Poplatok za komunálny odpad má významnú úlohu pre posilňovanie environmentálneho vedomia a výrazný vzdelávací aspekt. Príslušná novela zákona o miestnych poplatkoch je v parlamente už zasunutá do druhého čítania a Združenie miest a obcí Slovenska nesúhlasí s tým, aby sa zmenil charakter poplatku. Vzhľadom na veľkú dôležitosť a váhu všetkých otázok, ktoré súvisia so životným prostredím, chce samospráva aj pri tejto novelizácii v spolupráci s ministerstvom životného prostredia pripraviť pre obec metodický pomôcku, ktorá im uľahčí zavedenie nových ustanovení do praxe.

Vladimír Turanský

Uchádzačom o zamestnanie

■ s. 1
Príspevok vo výške od 411 do 822 Sk mesačne môže od februára získať obec alebo organizácia, ktorá zamestná sociálne odkázaného na dobrovoľníckej práce. Cieľom novej legislatívy je aj motivácia nezamestnaných na činnosť. Tí totiž za svoju aktivitu od úradov práce, sociálnych vecí a rodiny získajú aktívny príspevok k sociálnej dávke v sume 1000 Sk mesačne. Okrem toho, že sú v hmotnej núdzi, je podmienkou jeho priznania to, aby odpracovali týždenne aspoň 10 hodín. Podľa informácií z Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny (ÚP-

SVR) pre úsek služieb zamestnanosti sa o príspevok môžu na úrade uchádzať nielen obce, ale aj zariadenia sociálnych služieb alebo cirkvi a náboženské spoločnosti. Konkrétna výška príspevku má byť závislá od počtu zamestnaných ľudí, rozsahu hodín, na ktoré sociálne odkázaných zamestnajú, ako aj náročnosti samotnej práce. Medzi aktívne činnosti s vyššou pridanou hodnotou, ktoré si vyžadujú od uchádzačov o zamestnanie vyššie odborné a kvalifikačné predpoklady, radia predpisy úradov napríklad rekonštrukciu budov, práce spojené s plynotifikáciou či poskytova-

nie sociálnych služieb. K menej náročným verejnoprospešným prácam patrí napríklad čistenie potokov alebo stráženie objektov. Organizátori môžu z príspevku hradiť sčasti mzdové náklady, ale tiež môžu uhrádzať ochranné prostriedky, úrazové poistenie a podobne.

Spomínaný zákon o službách zamestnanosti počíta aj s celým radom ďalších príspevkov, ktoré majú za cieľ zvýšiť šance nezamestnaných nájsť si uplatnenie. Napríklad na rozbehnutie živnosti, prípadne na zriadenie chránenej dielne, dostane uchádzač, ktorý splní podmienky,

príspevok od 35 000 do 98 000 Sk v závislosti od miery nezamestnanosti v danom regióne, ako aj prípadnej príslušnosti k niektorej z ohrozených skupín na trhu práce. Nová legislatíva zahŕňa aj príspevok na sťahovanie za prácou či príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti, a to z 24-násobku minimálnej celkovej ceny práce platnej ku koncu kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza kalendárnemu mesiacu, v ktorom sa príspevok poskytuje.

Ludmila Koníková

Nie je už čas zázrakov

Komentuje Nora Machutová

Obrázok slovenského hospodárstva jasne napovedá, že reštrukturalizácia ešte stále nie je vo finále. Najväčšie výrobné firmy väčšinou hlásia straty a často aj klesli tržby. Problémy sa nevyhli ani firmám so zahraničnými vlastníckmi, ktorých výhodou však je, že za nimi stojí silný kapitál. Predstava niektorých vlastníkov, že za počiatočné peniaze krachujúce firmy premenia na efektívne, výkonné a dravé, ktoré dobytú späť strategické trhy, sa nenaplnili. Prehnané očakávania veriteľov, ktorí si mysleli, že keď do zadlženého podniku investovali sto dolárov, tak z neho zajtra tých sto dolárov dostanú späť, to tiež stojí v ceste efektívnej reštrukturalizácii. Prehľadný systém financovania a kontrola všetkých výrobných procesov, to je cesta, ktorá spolu s predajom nadbytočných majetkov môže výrobným podnikom pomôcť zlepšiť ich pozície.

Revitalizačné projekty chorých slovenských podnikov si teda zaslužia pozornosť najmä preto, že sa problémami podnikovej sféry konečne začal niekto zaoberať. Prvotným problémom je výber tých, ktorých sa má podporiť.

Ak neberieme do úvahy možnosť korupcie, viacerí analytici upozorňujú na riziko, že vo výbere podnikov potrebných podporu, budú mať zrejme hlavné slovo predovšetkým bankári. Teda tí, ktorí, samozrejme, s ohľadom na svoje, zatiaľ zdá sa stratené peniažky, budú vyberať ani nie tak tie vskutku potenciálne najschopnejšie, ale celkom logicky hlavne také veľké podniky, v ktorých majú jednoducho nepochybne najviac peňazí. Tie chcú späť. A robia dobre, presne za to sú bankári svojimi akcionármi platení. Takže hrozí, že sa bankárom do ich úvah nevojde stredný či menší podnik. A aj keby

nastal ideálny stav - vybrať iba podniky, ktorým sa bude v budúcnosti naozaj dariť, bude značný problém vysvetliť množstvo iným firmám, prečo štát nepodporil práve ich. Celá akcia je stále iba v rozbehu, aj keď revitalizačný program uzrel svetlo sveta už pred rokmi. Už pred dvoma rokmi začali v ekonomike SR pôsobiť viaceré opatrenia, zamerané na ozdravenie podnikateľského prostredia (zníženie priameho daňového zaťaženia, ozdravenie bánk, funkčnejší zákon o konkurze a vyrovnaní). Tieto faktory sa priaznivo prejavujú na stave mikro sféry a prispievajú k vytvoreniu predpokladov dlhodobého a udržateľného vyššieho ekonomického rastu. Ak má však byť reštrukturalizácia dokončená a ak má byť úspešná, musia sa väčšmi angažovať aj vlastníci. Ak to niekde nepôjde, treba nájsť na riadenie podnikov odborníkov.

doprava

Vydajme sa vlastnou...

■ s. 1
ZSSK pre ďalšie obdobie osobne vidím v rozumnej investičnej politike, v silnej podpore a v rozvíjaní obchodnej a marketingovej činnosti, v zavádzaní systému riadenia kvality a v zavádzaní projektového manažérstva. Ďalej sa musíme sústrediť na využívanie prostriedkov z eurofondov, v intenzívnejšej komunikácii s ministerstvom dopravy pri príprave projektov, ktoré bude možné financovať zo štátneho rozpočtu. Ďalšou oblasťou je osobný rozvoj, pretože bez odborne a jazykovo znalých zamestnancov táto spoločnosť nebude mať šancu ďalej napredovať. Ďalšou nevyhnutnou oblasťou je už veľakrát diskutovaný poplatok za použitie železničnej infraštruktúry v nákladnej doprave, ktorý firmu skutočne

kladie na kolena

a za uplynulý rok sa to prejavilo odklonom niektorých preprav cez Maďarsko, Poľsko a Českú republiku. Jednoduché územie SR sa pre železničnú prepravu stáva nezáujímavým predovšetkým pre vysoké ceny. Výškou tohto poplatku dochádza k deformáciám napríklad takého typu, že Železničná spoločnosť musí vynaložiť až 30 % z celkových svojich nákladov ako poplatok za železničnú infraštruktúru a vyše 40 % z tržieb za prepravu tovaru. V porovnaní s podobnými železničnými podnikmi v Európe, je to až príliš vysoká daň. Táto skutočnosť obmedzuje možnosť uplatňovania efektívnej a hlavne aktívnej obchodnej politiky v praxi.

Minister dopravy, pošta a telekomunikácií Pavol Prokopovič nedávno naznačil možnosť privatizácie nákladnej, prípadne aj osobnej dopravy.

P. Kužma: Hlavným záujmom akcionára, ktorým je ministerstvo, je pochopiteľne to, aby v spoločnostiach, kde má majoritný podiel, bolo hospodárenie efektívne, prehľadné a bez zadlžovania. Ďalej to je postup-

né znížovanie nárokov na verejné financie zo štátneho rozpočtu. Podľa schváleného zákona o podmienkach prevodu

majetku štátu

na iné osoby je Železničná spoločnosť v podstate pripravená na prípadnú ďalšiu transformáciu a privatizáciu.

Železničná doprava má všade vo svete veľkú perspektívu.

P. Kužma: Neepochybne, pretože ak si odmyslíme závažné pozitívne ekologické aspekty železničnej dopravy, tak si musíme uvedomiť aj ďalší aspekt, a to možnosť zvyšovania rýchlosti prepravy osôb a tovaru v cestnej i leteckej doprave, a takisto v železničnej. Železnica má stále veľké možnosti zvyšovať cestovné rýchlosti, naopak pre cesty je limitujúcim faktorom bezpečnosť a pre leteckú dopravu zvuk. Cesty sú už preplnené, ale potenciál železnice ešte zďaleka nie je využitý. V tejto situácii je úlohou súčasného manažmentu ZSSK pripraviť spoločnosť na potenciálne privatizačné kroky vlády tak, aby bola dosiahnutá čo najvyššia hodnota spoločnosti. V stratégii spoločnosti uvažujeme so strategickým investičným, ktorého vidíme skôr v polohe strategického partnera pre firmu a samozrejme pripravujeme ekonomické projekcie pre rôzne organizačné usporiadania spoločnosti. Dnes je ťažké hovoriť, aké rozhodnutia prijme vláda, avšak my sa pripravujeme na reálne možnosti.

Osobná doprava už niekoľko rokov stagnuje. Ako sa s tým chcete vyrovnáť v budúcnosti?

P. Kužma: V osobnej železničnej doprave na Slovensku vidím z dlhodobého hľadiska veľkú perspektívu. K tomuto názoru mám množstvo závažných argumentov. Napríklad rozdiel v nákladnej doprave a v osobnej je v tom, že ak dôjde ku krachu výrobných podnikov, niekedy aj roky nedokážeme stratené prepravy nahradiť inými. V

osobnej preprave cestujúci zostáva a my o neho musíme bojovať. Liberalizácia trhu v osobnej doprave je a stále bude približne desať rokov pozadu, v porovnaní s liberalizáciou v nákladnej doprave. Štát bude nevyhnutne musieť nájsť spôsoby, aby posunul železničnú osobnú dopravu kvalitatívne dopredu ako pilier ekonomiky, v inom prípade čakajú celú spoločnosť vážne problémy, či už s priamymi alebo sekundárnymi dosahmi na verejné financie. Hybnosť a mobilita obyvateľstva bude nadobúdať čoraz viac na intenzite a bude mať viac medzinárodný charakter.

V analýzach o rozvoji železničnej dopravy ste sa zameriavali špeciálne práve na osobnú dopravu.

P. Kužma: V stratégii spoločnosti sme sa pokúsili určiť, kde je najväčší budúci potenciál a aké sú priority spoločnosti v osobnej doprave. Tú v konečnom dôsledku vidíme v prímestskej doprave, v okolí centier SR, ako sú Bratislava, Žilina, Košice a súmestia Banská Bystrica - Zvolen. Sem bude spoločnosť smerovať investície a svoje hlavné obchodné aktivity. To neznamená, že

dialková doprava

nebude v prioritách spoločnosti, avšak budú sa hľadať spôsoby ako ju dostať na úroveň rentability. Regionálna doprava a jej existencia, bude závisieť od prístupu štátu a zainteresovanosti rôznych subjektov v jednotlivých regiónoch Slovenska. Kľúč k úspechu v osobnej doprave vidím vo vyššej zainteresovanosti štátu na investíciách do obnovy mobilného parku, na rýchlejšiu modernizáciu koridorov zo strany ŽSR a v kvalitnej zmluve o výkonech vo verejnom záujme. Ďalším nevyhnutným faktorom je postupné uplatňovanie princípov a zásad uvedených v koncepcionom dokumente o rozvoji dopravy Európskeho spoločenstva z roku 2001 pod názvom Európska dopravná politika do roku 2010.

Jozef Kunik

Spoločnosť GEOS a.s., Podunajská 25, 821 06 Bratislava 214

IČO 31 322 085, zapísaná v Obchodnom registri
Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č. 386/B

o z n a m u j e

v súlade s § 114 ods. 10 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, že odo dňa vyhlásenia povinnej ponuky ku dňu 28. 1. 2004 prijala ponuku na predaj 0 kusov akcií spoločnosti GEOS a.s., s menovitou hodnotou akcie 1000 Sk, ISIN CS0009001953. Navrhovateľ zároveň zverejňuje stav svojho podielu na základnom imaní spoločnosti GEOS a.s., ktorý predstavuje 0 %.

HD-04818

TERMSTAV a. s.

so sídlom Pribišova 47, 840 04 Bratislava 44, IČO: 31 321 607

zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel Sa, Vložka číslo 345/B

o z n a m u j e

v súlade s § 114 zákona 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, že mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti, ktoré sa konalo dňa 22. 12. 2003, rozhodlo o skončení obchodovania s akciami spoločnosti na Burze cenných papierov v Bratislave, a.s. v súlade s § 119 zákona 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách, čím vznikla spoločnosť TERMSTAV a. s. povinnosť vyhlásiť povinnú ponuku na odkup všetkých akcií spoločnosti ISIN: SK1120005063 podľa § 118 zákona 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách.

HD-04865

OZNÁMENIE O KONANÍ MIMORIADNEHO VALNÉHO ZHROMAŽDENIA

Predstavenstvo spoločnosti

Slovenské energetické strojárne a.s.

so sídlom Továrenská 210, 935 28 Timače, IČO: 31 411 690

zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, v odd.: Sa, vložka č.: 39/N

oznamuje svojim akcionárom, že na základe § 184 Obchodného zákonníka

zvoláva mimoriadne valné zhromaždenie (ďalej len MVZ) obchodnej spoločnosti Slovenské energetické strojárne a.s.

ktoré sa uskutoční dňa 4. 3. 2004 o 10.00 hod. v mestskom kultúrnom stredisku Timače - Lipník, Nám. Odborárov č. 5, s týmto programom:

- Otvorenie, voľba orgánov MVZ.
- Návrh predstavenstva na schválenie organizačného zabezpečenia rokovania MVZ.
- Návrh predstavenstva na zlučenie obchodnej spoločnosti SES MONT s.r.o., Továrenská 210, 93528 Timače, IČO: 31 428 398 (zanikajúca spoločnosť) so spoločnosťou Slovenské energetické strojárne a.s., Továrenská 210, 935 28 Timače, IČO: 31 411 690 (nástupnícka spoločnosť) a schválenie Zmluvy o zlučení.
- Návrh predstavenstva na zmenu stanov spoločnosti.
- Prerokovanie oznámenia o vzdaní sa funkcie člena predstavenstva.
- Ukončenie rokovania MVZ.

Sídlom spoločnosti je Továrenská 210, 935 28 Timače. Predstavenstvo oznamuje akcionárom, že konanie MVZ v nevyhovujúcich priestoroch sídla spoločnosti by obmedzovalo právo akcionárov zúčastniť sa na MVZ, preto v súlade s ust. § 184 odsek 5 Obchodného zákonníka bola zvolená vhodná miestnosť v tom istom meste na inej ulici.

K bodu 1 programu:

Do zvolenia predsedu MVZ poverilo predstavenstvo spoločnosti podľa ust. § 188 odsek 1 Obchodného zákonníka svojím uznesením zo dňa 20. 1. 2004 vedením MVZ člena predstavenstva Ing. Vladimíra Haška, CSc. Uznesenie predstavenstva zo dňa 20. 1. 2004 je na nahliadnutie akcionárom v sídle spoločnosti.

K bodu 2 programu:

Rokovanie MVZ sa riadi platnými stanovami spoločnosti. Návrh organizačného zabezpečenia rokovania MVZ vypracovalo predstavenstvo spoločnosti tak, aby sa umožnil nerušený výkon akcionárskych práv na rokovaní MVZ. Návrh organizačného zabezpečenia rokovania MVZ je na nahliadnutie akcionárom v sídle spoločnosti.

K bodu 3 programu:

Zlučenie obchodných spoločností podľa bodu 3 programu sa navrhuje uskutočniť v súlade s právnou finančnou a organizačnou reštrukturalizáciou zoskupenia SES a.s. Spoločnosť SES a.s. je nástupnícka spoločnosť. Nástupnícka spoločnosť je jediným spoločným spoločnosťou SES MONT s.r.o., ktorá je zanikajúcou spoločnosťou. Na nástupnícku spoločnosť prechádza celé obchodné imanie, ako aj všetky aktíva a pasíva zanikajúcej spoločnosti. S ohľadom na rozdielnu právnu formu nástupníckej spoločnosti (akciová spoločnosť) a zanikajúcej spoločnosti (spoločnosť s ručením obmedzeným) sa bude pri zlučení týchto spoločností postupovať podľa ust. § 218l Obchodného zákonníka. Účelom zlučenia je zvýšiť efektívnosť a konkurenčnú schopnosť SES a.s.

Návrh zmluvy o zlučení obchodných spoločností bol uložený do zbierky listín Okresného súdu v Nitre. Akcionári spoločnosti majú v sídle spoločnosti na nahliadnutie návrh Zmluvy o zlučení spoločností, účtovné závierky a správy audítorov, správy o podnikateľskej činnosti a o stave majetku zlučujúcich sa spoločností za posledné tri roky, informatívne účtovné závierky zlučujúcich sa spoločností, správy štatutárnych orgánov zlučujúcich sa spoločností vysvetľujúce a odôvodňujúce zlučenie (§ 218b ods. 1 Obchodného zákonníka). Predstavenstvo spoločnosti upozorňuje akcionárov, že kópie uvedených dokumentov alebo ich častí si majú právo od spoločnosti vyžiadať, prípadne požadovať ich zaslanie na adresu nimi uvedenú. Spoločnosť je povinná akcionárom tieto dokumenty bezplatne poskytnúť.

K bodu 4 programu:

Predstavenstvo spoločnosti predkladá akcionárom návrh zmien stanov v článku 2. - predmet podnikania, v článku 4. - druhy cenných papierov, v článku 5. - práva a povinnosti akcionárov a v článku 10. - predstavenstvo. Článok 2. - Predstavenstvo spoločnosti navrhuje rozšírenie predmetu činnosti o činnosti zlučujúcej a zanikajúcej spoločnosti SES MONT s.r.o. V článku 4. druhy cenných papierov sa navrhuje umožniť spoločnosti nadobudnúť vlastné akcie podľa § 161 a) odsek 4 Obchodného zákonníka za účelom ochrany majetku spoločnosti v prípade nevyhnutných na odvrátenie veľkej škody, bezprostredne hroziacej spoločnosti. Článok 5. bod 5.4. - zmena súvisí so zmenou nominálnej hodnoty akcií. Článok 10. - Predstavenstvo spoločnosti navrhuje zmeniť počet členov predstavenstva zo 7 na 6. Navrhované zmeny stanov sú akcionárom na nahliadnutie v sídle spoločnosti. Predstavenstvo spoločnosti upozorňuje akcionárov, že majú právo vyžiadať si od spoločnosti kópie návrhu zmeny stanov, prípadne ich zaslanie na nimi uvedenú adresu na svoje náklady a nebezpečenstvo.

K bodu 5 programu:

Prerokovanie oznámenia o vzdaní sa funkcie člena predstavenstva súvisí s oznámením člena predstavenstva RNDr. Petra Vesela o vzdaní sa funkcie člena predstavenstva.

Rozhodujúci deň na uplatnenie práva účastníka na mimoriadnom valnom zhromaždení na základe rozhodnutia Predstavenstva Slovenské energetické strojárne a.s. je deň 2. 3. 2004.

Akcionári prítomní na MVZ sa zapisujú do listiny prítomných akcionárov. Prezentácia akcionárov na mimoriadnom valnom zhromaždení sa začína dňa 4. 3. 2004 o 9.00 hod. v mieste konania mimoriadneho valného zhromaždenia.

Pri prezentácii je potrebné predložiť:

- akcionár - fyzická osoba
 - doklad totožnosti (napr. občiansky preukaz alebo cestovný pas),
- akcionár - právnická osoba
 - doklad totožnosti (napr. občiansky preukaz alebo cestovný pas) osôb oprávnených konať v mene akcionára,
 - originál alebo úradne overenú kópiu aktuálneho výpisu akcionára z obchodného registra alebo notársku zápisnicu určujúcu štatutárny orgán akcionára, ktorého konanie je konaním akcionára (výpis z obchodného registra nesmie byť starší ako 30 dní).
- spolnomocnenec akcionára - fyzickej osoby
 - originál alebo úradne overenú kópiu úradne overeného plnomocenstva akcionára,
 - doklad totožnosti (napr. občiansky preukaz alebo cestovný pas) splnomocnenca - fyzickej osoby, prípadne osôb oprávnených konať v mene splnomocnenca - právnickej osoby,
 - v prípade, že splnomocnencom akcionára je právnická osoba aj originál alebo úradne overenú kópiu aktuálneho výpisu splnomocnenca z obchodného registra alebo notársku zápisnicu určujúcu štatutárny orgán splnomocnenca, ktorého konanie je konaním splnomocnenca (výpis z obchodného registra nesmie byť starší ako 30 dní),
- spolnomocnenec akcionára - právnickej osoby
 - originál alebo úradne overenú kópiu úradne overeného plnomocenstva akcionára,
 - doklad totožnosti (napr. občiansky preukaz alebo cestovný pas) splnomocnenca - fyzickej osoby, prípadne osôb oprávnených konať v mene splnomocnenca - právnickej osoby,
 - originál alebo úradne overenú kópiu aktuálneho výpisu akcionára z obchodného registra alebo notársku zápisnicu určujúcu štatutárny orgán akcionára, ktorého konanie je konaním akcionára (výpis z obchodného registra nesmie byť starší ako 30 dní),
 - v prípade, že splnomocnencom akcionára je právnická osoba aj originál alebo úradne overenú kópiu aktuálneho výpisu splnomocnenca z obchodného registra alebo notársku zápisnicu určujúcu štatutárny orgán splnomocnenca, ktorého konanie je konaním splnomocnenca (výpis z obchodného registra nesmie byť starší ako 30 dní).

Právo akcionára zúčastniť sa na mimoriadnom valnom zhromaždení sa pri prezentácii overuje na základe výpisu z registra emitenta.

Náklady spojené s účasťou na mimoriadnom valnom zhromaždení si hradí akcionár.

V Timačoch 20. 1. 2004

HD-04864

Vlka možno loviť 2,5 mesiaca

V Európskej únii štát prispieva na škody spôsobené šelmami

Vlk dravý (Canis lupus) bol v minulosti obávaný a ľuďmi prenasledovaný tvor. Po roku 1945 začali stavať vlkov rapídne rásť, v rokoch 1940 až 1950 sa nachádzali približne na 50 % SR, ich počet odhadovali na 130 kusov. V rokoch 1970 - 1979 ulovili 139 vlkov a od roku 1990 až 570 jedincov. Podľa údajov z databázy Lesníckeho výskumného ústavu vo Zvolene v roku 1990 evidovali v SR 750 vlkov, o desať rokov neskôr 1287, v roku 2001 bolo u nás 1113. Vlk v súčasnosti obýva zalesnené, vyššie pohoria na severe a severovýchode Slovenska. Jeho počet sa reálne odhaduje na 800 jedincov. Vzhľadom na

Vhodné biotopy

v prihraničných oblastiach preniká do Česka i Maďarska. Vlk patrí v zmysle zákona k druhom s čiastočnou ochranou. SR požiadala EÚ o dero-

gáciu z jeho ochrany z dôvodu pomerne stabilnej populácie v SR, a to aj z dôvodu konfliktov s chovateľmi hospodárskych zvierat. Preto je vlk chránený od 16. januára do konca októbra. Slovensko vyhlásilo dve oblasti, v ktorých je vlk celoročne chránený - CHKO Kysuce a NP Slovenský kras. V zmysle CITTES vlk patrí do skupiny A a jeho držanie, alebo produktov z neho je najprísnejšie sledované. Čas lovu vlka trvá 2,5 mesiaca, od novembra do polovice januára, keďže v zmysle poľovníckej legislatívy patrí medzi zver. Tieto sivé šelmy môžu spôsobiť škody, pričom zákon ukladá, za akých podmienok sa náhrada vypláca. V súčasnosti boli na území Národného parku Slovenský kras zaznamenané škody - vlci zabili sto oviec a jednu kozu. Pracovníci upozorňujú na skutočnosť, že

pribúda počet zdivočenejších psov. V Nízkych Tatrách v roku 1995 skúmali migráciu vlkov. Vlčici nainštalovali rádiometrický obvod a po 5 rokoch získali zaujímavé údaje. Zistili, že zimný domáci okrskok svorky dosahuje 84 - 85 km² a letný - od apríla do septembra, okolo 47 km². V škandinávskych štátoch je to až 500 - 1200 km². Ako vyplýva z dokumentov medzinárodnej konferencie o manažmente a ochrane vlka „Spolužitie s vlkom“, ktorá sa konala vlni v novembri v Španielsku, populácia vo Francúzsku vlni dosiahla 75 jedincov a zaznamenali tu okolo

paľsto útokov

na domáce zvieratá - v regióne vlka chovajú 450-tisíc oviec, pričom vlk je plne chránený. V talianskych Alpách žije 21 jedincov, boria sa tu s intenzívnym pytlactvom.

Škody na domácich zvieratách hradí štát. V Škandinávii - v Nórsku a vo Švédsku, žije okolo 100 vlkov. Vo Fínsku populácia za posledných šesť rokov vzrástla o 18 %, žije ich tu okolo 145 a účtočia na

ovce a soby,

pričom vlk je plne chránený a štát hradí vzniknuté škody. V baltických štátoch - v Estónsku, Litve, Lotyšsku žije spolu do 800 jedincov. Vlk je lovnou zverou, pričom v Estónsku je stanovená kvóta odstreľu, v Litve je zakázaný a v Lotyšsku neobmedzený. Prvý výskyt vlkov zaznamenali v Nemecku v roku 1998, dnes ich tam žije 21 kusov. V Poľsku odhadujú ich počet na 500 a sú chránené, v Maďarsku nemá stabilnú populáciu a je plne chránený. V Rumunsku evidujú 2500 až 3000 jedincov, pričom je lovnou zverou.

Eva Berčíková

legislatíva

Preplácanie majetkovej ujmy

Slovenský národný zoznam území európskeho významu mešká

Vypracovanie Národného zoznamu navrhovaných území európskeho významu predstavuje druhú časť záväzku, ktorý pre Slovensko vyplýva z dvoch smerníc EÚ, o biotopoch a o ochrane vtáctva. Prvú časť záväzku Národný zoznam chránených vtáčích území schválil vládny kabinet už v lete minulého roku. Obe uvedené smernice tvoria základ európskej environmentálnej legislatívy v oblasti ochrany prírody. Preto aj Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu musí SR do dňa jej vstupu do EÚ zaslať (schválený vládou) do Bruselu. Nesplnenie tejto povinnosti môže

vážne ohroziť

čerpanie fondov EÚ. Pre rozdielne názory členov vládneho kabinetu, ako aj ostré protesty vlastníkov lesov sa tak doposiaľ však nestalo. Treba zdôrazniť, že spracovanie a schválenie zoznamu tvorí len prvý krok k zaradeniu navrhovaných území do siete území európskeho významu, známou pod názvom Natura 2000. Jej cieľom je zachovanie vybraných typov prírodných biotopov a biotopov ohrozených rastlín a živočíchov významných pre úniu. Európska komisia má tri roky na to, aby predložený zoznam posúdila a odporučila, ktoré z navrhovaných území zaradí do siete Natura 2000. Územie vybrané Európskou komisiou musí SR vyhlásiť za chránené v niektorých kategóriách stanovenej národnej legislatívou. No ani jedno z území, ktoré napokon Európska komisia vyberie na zaradenie do siete NATURA, nebude vyhlásené bez ďalšieho rokovania s vlastníckmi dotknutých pozemkov. Dosah na vlastníkov pozemkov bude mať teda samotné vyhlásenie národného zoznamu vyhlásilo Ministerstva životného prostredia SR.

Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu je výsledkom viac ako dvojročnej práce 37 vedeckých inštitúcií z celej SR vrátane dvoch mimovládnych organizácií. Do spracovania zoznamu, ktorého základ tvorí terénne mapovanie, zapojili viac ako 380 externých mapovateľov. Príprava národného zoznamu bola veľmi zložitá a časovo náročná. Veď celkovo bolo identifikovaných 42 850 subjektov na parcelách, ktorých je viac ako 67-tisíc. Proces prerokovania bol organizovaný v súčinnosti s obecnými úradmi formou verejných zhromaždení. Vlastníci a užívateľia obhospodarujujú viac ako 10 % plochy územia boli prizývaní na rokovania osobitne. Celkovo sa uskutočnilo od augusta do októbra minulého roku až 362 rokovaní za účasti 59 percent vlastníkov (správcov, nájomcov), ktorí vlastní alebo spravujú vyše 79 % dotknutých pozemkov. Minister životného prostredia SR László Miklós uznáva, že komunikácia s dotknutými subjektami mala isté mínusy. Nedostatočne sa podľa jeho slov vysvetlila celá problematika, čo nahráva tým, ktorí zámerne zverejňujú polopravdy a skreslené informácie. Za proklamovanými obavami o obmedzení podnikania je snaha určitých skupín či jednotlivcov dosiahnuť vyplatenie čo

najvyšších súm

za majetkovú ujmu. Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu, ktorý MZP SR predkladá, obhospodaruje územia, ktoré pokrývajú 11,76 % rozlohy SR. Pri porovnaní s členskými krajinami EÚ sa tak radí SR na 11. miesto (Dánsko 23,8 %, Španielsko 23,5 %, Grécko 20,9 %, Portugalsko 17,9 %, Holandsko 17,7 %). No v SR sa zväčša navrhnuté územia prekry-

vajú s existujúcou sieťou chránených území. Konkrétne až na 86,3 %. Mimo územia jestvujúcich chránených území je teda zvyšných 13,7 percenta. To predstavuje len necelých

1,6 % územia

Slovenska! Z toho štátne lesy vlastnia približne 51 200 hektárov (1 percento rozlohy SR), pričom 49 800 ha je zaradených do druhého stupňa ochrany, kde pre lesné hospodárstvo nie sú uplatňované obmedzenia. Len 1400 ha je zaradených vo vyšších stupňoch ochrany (3 - 5) a v tomto prípade je v 5. stupni ochrany 100-percentný súhlas vlastníka.

V stupňujúcich sa výhradách proti Národnému zoznamu navrhovaných území európskeho významu sa objavujú tvrdenia, že v navrhovaných územiach sa zvýši stupeň ochrany a obmedzia podnikateľské aktivity. Preto by mali byť vlastníci odškodnení. MZP SR sa určite odškodneniu nebráni. Napokon práve jeho predstavitelia už pred rokmi ako prví v SR navrhli vyplácať tzv. majetkovú ujmu. Na tento účel sa dokonca zvýšil objem prostriedkov v rozpočte kapitoly MZP SR aj na tento rok. Minister L. Miklós však zdôrazňuje, že mnohé požiadavky vychádzajú len z predstavy, ak vlastním les v chránenom území, okamžite musím dostať vyplatenú ujmu. Tá je však mylná. Veď aj v chránených lesoch sa hospodári. Dokonca aj v národných parkoch. Dôvod ochrany prírody nie je teda ujma. Tú treba presvedčivo dokázať. Nie je však pravdou, že MZP SR ujmy vlastníkov pozemkov za obmedzenie bežného obhospodarovania nevypláca. Prehodnotenie žiadostí o vyplatenie ujmy je veľmi náročné a kompetentní pracovníci sa doslova za pochodu musia

veľa učiť. Doložiť všetky podklady, na základe ktorých je možné náhradu priznať, si vyžaduje tiež určitý čas. Najväčšou brzdou je dokladovanie vlastníctva. No vo vyplácaní finančnej náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania bude MZP SR aj v tomto roku pokračovať. Osobitnú možnosť kompenzácie predstavuje Európsky poľnohospodársky poradenský a záručný fond (EPPZF). V prípade, že územie európskeho významu bude zaradené do znevýhodnených oblastí, tak podľa nariadenia Rady č. 1257/1999 o podpore rozvoja vidieka budú z EPPZF farmári hospodáriaci v týchto územiach oprávnení dostávať kompenzačné platby. A to v závislosti od hektárovej výmery pozemku a typu znevýhodnenia. K zverejneným kritikám, že MZP SR nezmyselne presadilo predkupné právo na pozemky vo vyšších stupňoch ochrany, kompetentní pracovníci MZP SR majú dostatok presvedčivých argumentov na obhájenie zvoleného postupu. Zdôrazňujú, že vôbec nešlo o ľahkovážny či nezmyselný postup. Cieľom ustanovenia o predkupnom práve na pozemky je zníženie nutnosti každoročného

vyplácania náhrady

majetkovej ujmy, ktorá vznikla vlastníčkovi z dôvodu obmedzení vyplývajúcej zo zákona o ochrane prírody a krajiny. Ak štát v zastúpení MZP SR nebude mať záujem o daný pozemok alebo sa nevyjadrí v stanovenej lehote, predkupné právo zanikne. Záujmom MZP SR nie je totiž mať celé územie v najvyššom, teda v piatom stupni ochrany. „Chceme len to, aby tam, kde je 5. stupeň, čo je 0,8 percenta celej rozlohy SR, sa príroda dôsledne chránila,“ dodal minister L. Miklós.

Zdena Rabayová